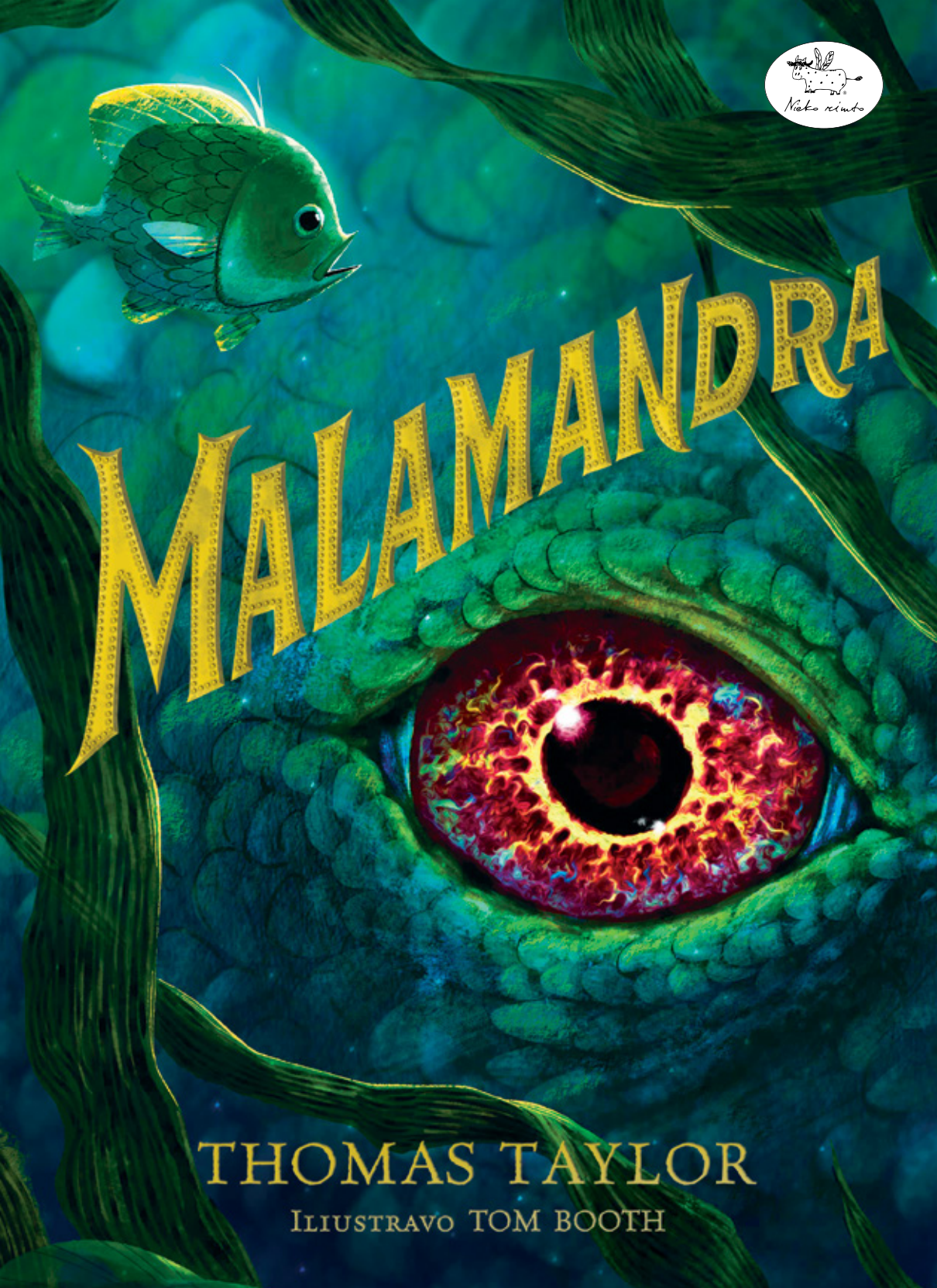

MALAMANDRA

THOMAS TAYLOR

ILLUSTRATO TOM BOOTH

MALAMANDRA

Versta iš:
Thomas Taylor
MALAMANDER
Walker Books Ltd, London,
2019

Skiriu Selijai.

T. T.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, Thomas Taylor, 2019

© Iliustracijos, Tom Booth, 2019

Pirmą kartą anglų kalba 2019 metais pavadinimu
Malamander išleido *Walker Books Ltd*, Londonas,
Jungtinė Karalystė.

Lietuvių kalba išleista susitarus su *Walker Books Ltd*,
Londonas, Jungtinė Karalystė.

Visos teisės saugomos.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Viktorija Uzėlaitė, 2021

© [Lithuanian edition] Leidykla „Nieko rimto“, 2021

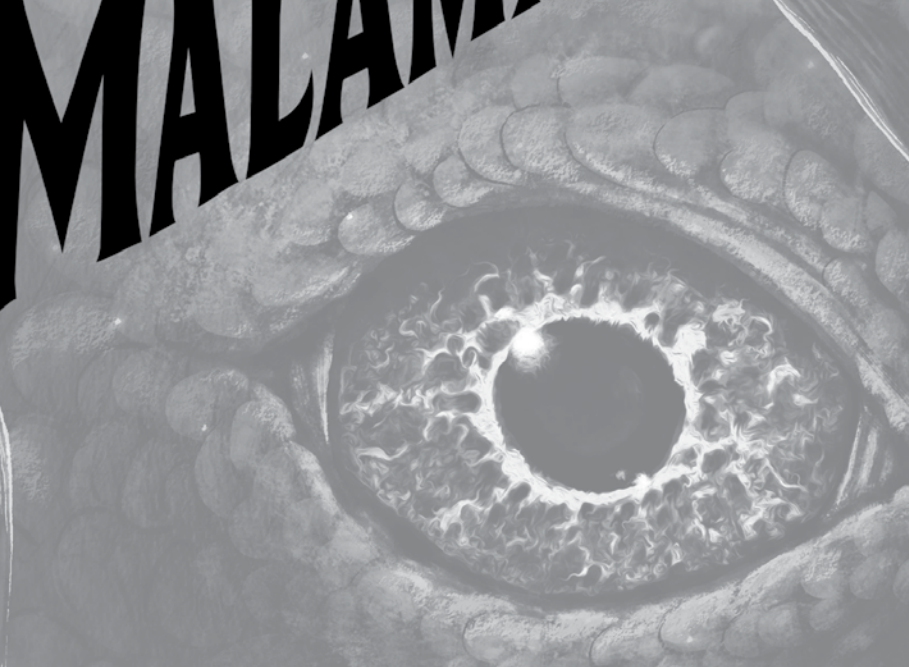
ISBN 978-609-441-737-5

THOMAS TAYLOR

ILIUSTRAVO TOM BOOTH

MALAMANDRA

Iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė

Vilnius
2021

MĖLIO PAPLŪDIMYS

JŪROS MĒĻO ŽEMĒĻAPIS

Uosto molas

JŪROS RŪKAS

„Hyro vahariene“

Teatras molo gale

TILTAS

„Leviatano“ dūzenas

SNAPU VOĻOS

JŪROS MĒLIS

Veikiausiai buvai Jūros Mėlyje, tik pats to nežinai.

Kai atvykai, buvo vasara. Čia pardavinėjo ledus, stovėjo šezlongai, kirai vogė tau iš rankų traškučius. Veikiausiai su mama kapsteisi vandens telkinėlyje tarp uolų, o tėtis rinko įdomias kriaukles. Prisimeni? O susiruošęs važiuoti namo ir įsėdęs į mašiną tikriausiai pakėlei galvą ir pamatei virš molo šviečiantį užrašą „JŪROS SMĖLIS“.

Taip, tai tokia vieta.

Vasarą.

Bet turėtumėte apsilankyti čia prasidedant žiemos pūgoms, kai vėjas mole nupučia raidę „S“, kaip nutinka kiekvieną lapkritį. Kai nuo jūros atslinkęs rūkas draikosi gatvėse it milžiniški pamėkliški čiuptuvai, kai į „Didžiojo Nautilo“ viešbučio langus barbena sūraus vandens purslai. Tada mažai kas užsuka į Jūros Mėlį. Užslinkus sutemoms, kai Snapų uolyne ir aplink karo laivo „Leviatano“ duženas ima kaukti vėjai, net čionykščiai vengia paplūdimio. Kai kurie dievagojasi matę aplink laivą rangantis šiurpiąją malamandrą.

Nors tu tikriausiai netiki malamandra. Turbūt manai, kad žu-
viažmogiai nieku gyvu negali būti tikri. Ir tai puiku. Tikėk savo
ledų kioskeliais ir šezlongais. Šiaip ar taip, ši istorija veikiausiai
ne tau. Tiesą sakant, pačiam būtų geriau, jei dabar pat liautu-
meisi skaitęs. Užversk šią knygą ir užrakink ją senoje skardinėje
dėžutėje. Dėžutę apvyniok sunkia grandine ir numesk nuo til-
to. Užmiršk, ką kada nors girdėjai apie Jūros Mėlį. Grįžk į savo
įprastą gyvenimą: užauk, susituok, augink vaikus. Kai tavo vaikai
išmoks vaikščioti, vieną dieną nusivežk juos prie jūros. Žinoma,
vasarą. Pasivaikščiokite pakrante, paieškokite įdomių kriauklelių.
Radęs tokią pasilenk ir pakelk. Ak, bet ji prie kažko prilipusi...

Prie senos skardinės dėžutės.

Spyna sulaužyta, grandinė nukritusi. Ar tai padarė jūra? At-
vėręs dėžutę pamatysi...

...kad ji tuščia.

Viduje tik koraliniai polipai ir jūržolės, ir dar kai kas. Kaž-
kokie... *glitėsiai*?

Už nugaros išgirsi triukšmą – artėjančius žingsnius. Tarsi kas
šlepsėtų prie tavęs slidžiomis, gličiomis pėdomis.

Atsisuksi.

Ir ką gi pamatysi?

O, nejaugi?

Ką gi, galbūt ši istorija vis dėlto tau.

„DIDŽIOJO NAUTILO“ VIEŠBUTIS

Beje, mano vardas Herbertas Apelsinas. Bet dauguma mane vadina Herbiu. Kaip matote iš mano kepurės, esu „Didžiojo Nautilo“ viešbučio radinių biuro valdytojas. Kadaisė kai kas man sakė, kad daugumoje viešbučių nėra radinių biuro, betgi tai negali būti tiesa! Ką jie darytų su visais tais pamestais daiktais? Ir kaip žmonės susigražintų tai, ką pametė?

Ko gero, esu šiek tiek per jaunas tokiam svarbiam darbui, bet man jį skyrė pati ponja Medūza, viešbučio šeimininkė. Netgi viešbučio vadybininkas ponas Moliuskas negali su ja ginčytis. Žinoma, mielai pasiginčytų – jis šiame viešbutyje nekenčia visko, iš ko negali išspausti pinigų. Jei būtų jo valia, radinių biuras būtų užsidaręs tą pačią sekundę, kai jis tapo vadybininku, o mano kambarėlė registratūros vestibulyje būtų amžiams užkalta lentomis. Jei taip būtų nutikę, nebūčiau susipažinęs su ta mergaite.

Mergaite, kurią pamačiau lendant pro mano langą.

Mergaite, kuri paprašė: „Paslėpk mane!“

– Paslėpk manel!

Nužvelgiau ją nuo galvos iki kojų. Na, daugmaž, nes lįsdama ji įstrigo, o rūsio langai yra palubėje. Jei ji vagilė, tai ne pati geriausia.

– Būk geras!

Įtraukiau ją ir ji įvirto į vidų, vos nepritrėškė manęs. Snigo, taigi pro langą įgarmėjo ir nemažai žiemos.

Mudu pakilom ir atsistojom vienas prieš kitą. Mergaitė vilkėjo apibrizgusį megztuką, ant garbanotų plaukų kupetos buvo užsimaukšlinusi vilnonę kepurę su bumbulu. Atrodė, kad tuoj prabilis, bet staiga viršuje pasigirdo garsūs balsai. Garsūs balsai vis artėjo. Mergaitė atsimerkė, akys iš siaubo išsiplėtė.

– Lįsk tenai! – sušnabždėjau ir nutempiau ją prie didelio lagamino.

Lagaminas kelis dešimtmečius pragulėjo radinių biure ir niekas jo nepasigedo. Nespėjus jai nieko pasakyti, įgrūdau ją į vidų ir užvožiau dangtį.

Balsai priartėjo prie mano kamarėlės: ponas Moliuskas verksmingu, pataikaujančiu balsu bandė tartis su kažkokiu nesukalbamu žmogumi. Pačiupau kelis pamestus krepšius, skėčius ir kitus menkniekius, sumečiau juos ant lagamino, vildamasis, kad jie atrodys lyg pragulėję čia metų metus. Paskui ant mano stalo kaip pasiutęs ėmė dzingsėti skambutis – tas, kuriuo mane iškviisdavo lankytojai. Pasitaisiau kepurę, nutaisiau „kuo galėčiau padėti“ išraišką, tarsi nieko keisto nebūtų nutikę, ir ėmiau lipti laiptais aukštyrėn prie savo kamarėlės.

Pirmiausia pamačiau poną Moliuską, mėginantį susiglostyti plaukus ant plikės.

– Esu tikras, tai nesusipratimas, – lemeno jis kažkam. – Jei leistumėte pasiteirauti...

Jo pašnekovas atrodė nepanašus nė į vieną mano matytą žmogų. Tai buvo vyras ilgu juodu permirkusiu jūreivio apsiaustu. Jis gunksojo prie stalo it kokia lenkta uola, veidas atrodė lyg pilko akmens, akys pasislėpusios po apdriskusios kapitono kepurės snapeliu. Vyras ištiestu pirštu baksnojo į mano skambutį, lyg badytų jį peiliu. Kai pasirodžiau, liovėsi, dar labiau palinko, ant manęs krito jo šešėlis.

– Kur?... – jo balsas skambėjo taip, lyg kas brūžintų dvi šla-pias granito plokštes. – Mergaitė. Kur?

– Hm, – atsikrenkščiau ir nutaisiau iškilingą balsą, koku, pono Moliusko nurodymu, turėčiau kalbėtis su svečiais. – Pone, su kuo turiu garbės bendrauti?

Vyras šnypšdamas pražiojo burną, kuri atrodė kaip plati ap-versta V varvančioje kaulo geltonumo barzdoje. Toje barzdoje pastebėjau dumblių kuokštą, pajuodusios žalvarinės sagos irgi buvo apkibusios jūržolėmis. Nuo vyro sklido bloga pranašau-jantis kvapas.

– KUR?

Gurktelėjau. Kuo gi galėčiau jam padėti? Juk aš tik radinių biuro valdytojas. Nieko daugiau neišmanau.

– Mielas pone, – sumurkė ponas Moliuskas. – Mes būtinai tai išsiaiškinsim. Sakysit, ką jūs pametėt?

Vyras nusigręžė nuo mano kamarėlės ir palinko virš pono Moliusko. Ištraukė iš kišenės dešinę ranką. Ponas Moliuskas

ją išvydęs susigūžė, nes toje vietoje, kur turėjo būti plaštaka, stirksojo didelis nusmailintas žvilgančios geležies kablys.

– Mergaitę, – pasakė vyras.

Apie senąjį Moliuską galiu pasakyti viena: jis žino, kada kovoti, o kada pasiduoti. Šiuo atveju jis niekaip nebūtų įveikęs prie jo stūksančio įsibrovėlio, tad nusprendė stoti jo pusėn. Atsigręžė į mane.

– Herbertai Apelsine! Ar ten apačioje turi mergaitę?

Dabar jau jie *abu* palinko virš manęs.

Papurčiau galvą. Paslaugi mina išnyko nuo mano veido, tad pabandžiau nekaltai nusišypsoti.

– Ne, – spigokai atsakiau. Negaliu pakęsti tokio savo balso. – Apačioje neslepiu jokios mergaitės. Nieko panašaus.

Ir tada rūsyje man už nugaros pasigirdo tylus dunkstelėjimas. Atrodė, lyg kas pasislėpęs lagamine mėgintų patogiai įsitaisyti.

Oi.

Barzdotasis jūrininkas išsižiojo, pergalingai šūktelėjo, tamšios akys po kepure sužibo. Atplėšęs mano kamarėlės duris pastūmė mane į šalį ir prasibrovė. Tada pasilenkęs, nes lubos buvo žemos, ėmė leisti ankštais rūsio laiptais.

Nuskubėjau įkandin. Ne dėl to, kad būčiau narsus, tiesiog nenutuokiau, ką dar daryti.

Jūreivis jau stovėjo kambario viduryje, savo kūnu užpildydamas visą erdvę. Žiūrėjo į ištirpusio sniego balutę po atviru rūsio langu. Paskui pasuko galvą ir žvilgsniu pasekė šlapias pėdas, vedančias tiesiai prie lagamino. Mano užmesti krepšiai ir skėčiai buvo nukritę. Vaizdas toks, lyg ant lagamino šviestų užrašas: „EHEI! JI ŠTAI ČIA!“

Ponas Moliuskas, atkurnėjęs į mūsų rūsio susirinkimą, visa tai irgi pamatė. Jo veidas iš įniršio skaisčiai išraudo.

– Herbertai Apelsine! Turėsiu...

Deja, per jūreivį su kabliu vietoj rankos taip ir nesužinojau, ką jis turės. Jūreivis iškėlė kablį ir trenkė į lagaminą, dangtis šiurpiai subraškėjo. Ištraukęs kablį užsimojo ir vėl kirto. Sulig kiekvienu smūgiu dangtis eizėjo ir trūkinėjo, aplink lakstė šipuliai. Lagaminas pradėjo kiužti. Vyras sveikąja ranka atplėšė dangtį ir jie išvydo...

...nieko neišvydo!

Na, ne visai nieko. Tarp lūžgalių tupėjo itin nustebęs voras. Ir gulėjo vilnonė kepurė su bumbulu. Voriukas nuropojo, aš užsigeidžiau dingti kartu su juo. Beliko žiūrėti į kepurę. Tai neabejotinai buvo ta pati ryškiaspalvė mergaitės dėvėta kepurė. Bet pačios mergaitės neliko nė kvapo.

Kabliažmogis lėtai, rūpestingai užkabino kepurę kablį galu. Pasisukęs pakišo ją man po nosimi, veidas priminė audros debesį. Kažkaip sukaupiau drąsą ir nė nespėgtelėjęs švelniai paėmiau kepurę.

– Kažkoks pamestas daiktas, – pasakiau. – Jį... hm, šįryt atnešė. A-aš dar nespėjau užkabinti etiketės.

Kurį laiką buvo tylu. Tik staiga Kabliažmogis užriaumojo – tai buvo garsus, bežodis įtūžio riksmas. Jis puolė naršyti mano rūšį, makaluodamas galingomis rankomis. Krepšiai, lietaipčiai, skrybėlės, visokiausi pamesti niekniekėliai – kai kurie pragu-lėję neliesti beveik visą amžinybę – skraidė į šalis, tad turėjau pasilypėti ant laiptų. Vyras kaip pasiutęs ieškojo mergaitės. Bet nerado.

Ji dingo.

VIOLETA PARMA

Galų gale Kabliažmogis išėjo. Ponas Moliuskas irgi, tik prieš tai dar pamurmėjo: „Palauk, kol apie tai sužinos ponia Medūza.“

Pakėliau nuo grindų lūženą. Tai buvo lagamino dalis. Man trūks to sendaikčio – jis pragulėjo čia tiek, kiek siekė mano atmintis. Ko gero, niekas nebegrįš jo pasiimti, bet man vis tiek nepatinka, kai daiktai amžiams pražūva.

– Ei! – sušukau taip garsiai, kaip tik drįsau. Apsidairiau. – Ar tu čia?

Tyla.

Priėjau prie lango. Reikėjo jį uždaryti, kambarėlyje jau ir taip buvo siaubingai šalta, bet nusprendžiau palikti vos vos pravirą. Liovėsi snigę, tik rūkas baltavo. Statmenos jo sruogos kilo palei langą. It šmėklos.

Ji dingso lyg į vandenį, ir kas galėtų ją kaltinti? Dėl visa ko padėjau ant palangės vilnonę kepurę, kad matytųsi iš lauko.

Kibau tvarkytis, bet žiūrint į vargšus išsvaidytus daiktus apniko liūdesys ir netrukus paniūręs klestelėjau į krėslą. Šiaip ar taip, jau per vėlu ką nors dorai nuveikti. Dirstelėjau į krosnies langelį ir pamačiau, kad pirma malka linksmai pleška. Pagal susitarimą radinių biuro valdytojui priklauso krosnelė ir kelios malkos per dieną. Ponas Moliuskas, žinoma, tuo labai nepatenkintas, bet jam tenka praryti kartelį, nes taip buvo tada, kai ponias Medūza perėmė viešbutį, ir veikiausiai bus iki laikų pabaigos. Ji tvirtina, kad pamesti daiktai turi būti laikomi sausai – tuomet jie nesuges ir šeimininkas juos atgaus tokius pat gerus, kokius pametė. Taigi žiemą gyvenu gana šiltai, už ugniakuro langiu linksmi, raminau pleška ugnelė ir...

– Ruošiesi parpti čia visą naktį? – pasigirdo balsas.

Krūptelėjęs pabudau.

Prie krosnelės iš kitos pusės sėdėjo mergaitė, rankose laikė vilnonę kepurę. Kilstelėjo antakį. Pamėginau pasitaisyti savo kepurę – gumytė buvo užkibus už ausies. Turbūt atrodžiau juokingai.

– Kiek laiko čia prasėdėjai? – paklausiau pastebėjęs, kad rūšio langas sandariai uždarytas.

Mergaitė gūžtelėjo pečiais ir aš pirmą kartą gerai išžiūrėjau į ją. Ji buvo tamsiai rudų akių šviesiai rudame veide, su kupeta garbanotų neklusnių plaukų. Maždaug to paties amžiaus kaip aš, gal kokių dvylikos. Sunku pasakyti, nes mano paties amžius apytikris. Mergaitė žvitriomis, vaikiškomis akimis stebėjo, kaip ją nužiūrinėju.

Vilkėjo per didelį palatą. Atpažinau jį, gulėjo tarp pamestų daiktų. Batai buvo nuosavi, bet visiškai netinkami žiemai ir

BUS DAUGIAU...

TURINYS

JŪROS MĒLIS.....	7
„DIDŽIOJO NAUTILO“ VIEŠBUTIS.....	9
VIOLETA PARMA.....	15
KAMERALUNA.....	23
PAMESTAS LAGAMINAS.....	31
MONETA BEŽDŽIONŽUVEI.....	40
MĒLID KNYGYNAS.....	45
ČIA SUŽINOSITE, KAIP IŠRAŠOMA KNYGA.....	51
KOPROLITAI IR SEPIJOS.....	56
„KYRO VAKARIENĖ“.....	61
KEISTAS REGINYS.....	67
NEIŠAIŠKINTI RADINIAI.....	72
PONIOS FOSILIJOS KIBIRAS.....	79
KĄ ŽINO JŪRDAIKČIŲ KOLEKCIININKĖ.....	86
KABLIARANKIS.....	91
MALAMANDROS KIAUŠINIS.....	98
DŽENĖ HANIVER.....	104
PABAISOS MEDŽIOKLĖ.....	110
AKIS Į AKĮ.....	115
DAKTARAS TALASIS.....	122

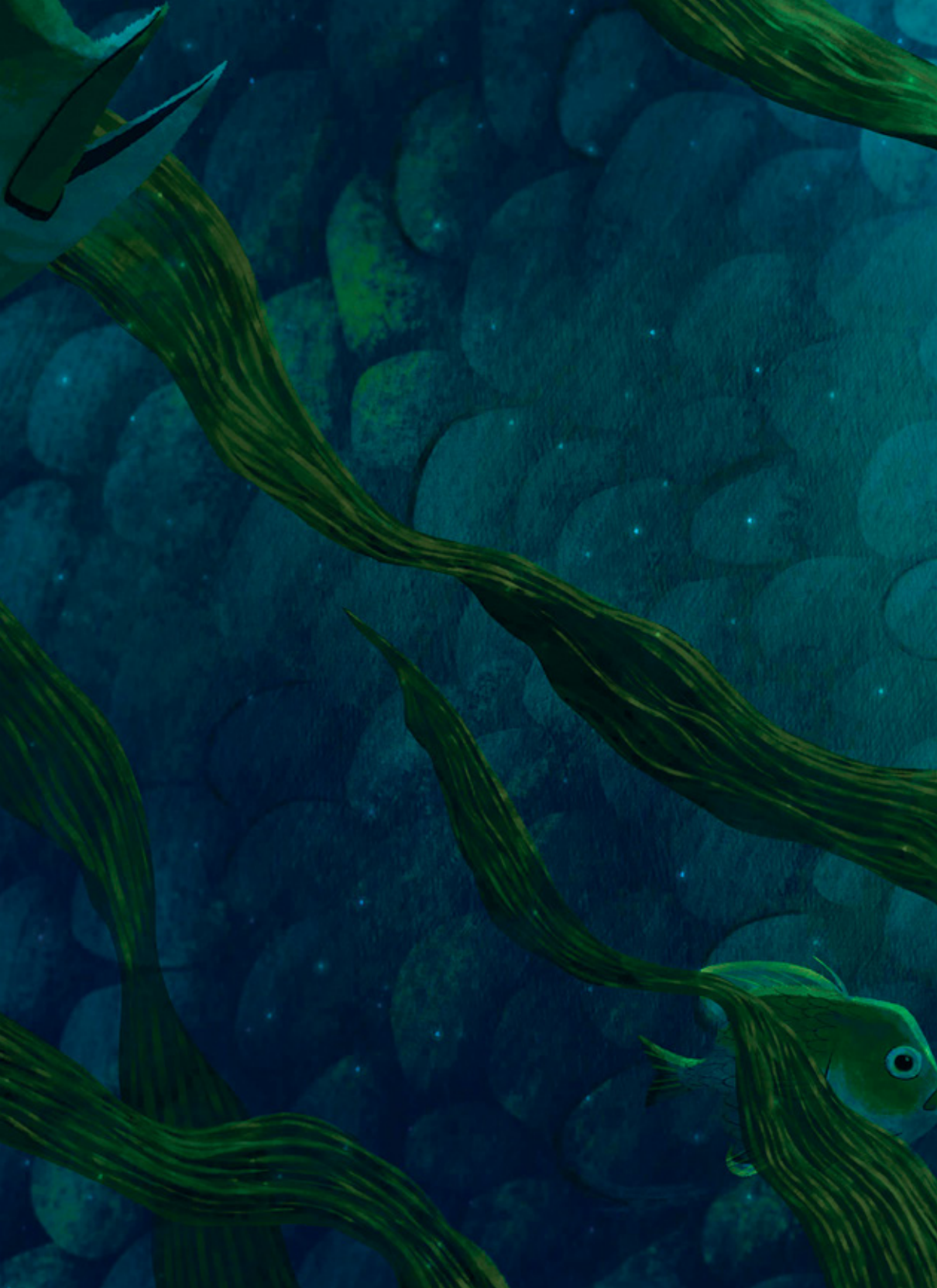
„LEVIATANAS”	127
MĖLIO MUZIEJUS.....	134
PONAS MOLIUSKAS.....	139
MEDŪZOS POŽIŪRIS.....	145
MĮSLINGI LANKYTOJAI.....	151
VIOLETOS KLAUSIMAS.....	157
MIGLA IR SIAUBAS.....	162
SIDABRINIS ANTGALIS.....	168
ACHILO KULNAS.....	175
DINGĘS LAPAS.....	180
PITERIO FARMOS ŠEDEVRAS.....	184
NEŠVARŪS REIKALIUKAI.....	191
JŪROS ŽALTVYKSLĖS.....	194
KARO LAIVAS.....	201
MALAMANDROS URVAS.....	207
PABAISOS PILVE.....	213
LANGAS Į PRAEITĮ.....	220
KAPITONAS MEDŪZA.....	227
KEISTA ŠIURPI ŠVIESA.....	234
VENDĖ.....	238
ERVINO LETENA.....	246
APIE AUTORIŲ.....	252

Jūros Mėlis – keistas miestelis. Vasarą čia poilsiauja turistai, o žiemą užauja vėjai, kyla miglos, o iš bangų išlenda paslaptinga jūrų pabaisa, vadinama malamandra. Šiurpų padarą gaubia legendos ir paslaptys, kurias pasiryžta išsiaiškinti du vaikai – prieš dvylika metų dingusių tėvų ieškanti Violeta bei viešbučio radinių biuro prižiūrėtojas Herbertas. Įtraukiantis nuotykių pasakojimas patiks ne tik vidutinio mokyklinio amžiaus skaitytojams, bet ir visiems mūsų istorijų gerbėjams.

Thomas Tayloras – ne tik britų rašytojas, bet ir dailininkas, iliustravęs pirmąją knygą apie Harį Poterį leidimą Jungtinėje Karalystėje. T. Tayloras nuo pat mažens žavėjosi vaiduokliais bei pabaisomis, tad užaugęs nusprendė rašyti įtraukiančias paslaptingas istorijas kitiems vaikams. Knygą apie malamandrą bei kitus pasakojimus apie Jūros Mėlio legendas iliustravo amerikiečių dailininkas Tomas Boothas. „Jūros Mėlio legendų“ seriją netrukus papildys antroji knyga „Gargantė“. Šiuo metu Thomas Tayloras rašo tolesnes knygas apie bauginančias pajūrio miestelio paslaptis.

Redaktorė Giedrė Kmitienė
Korektorė Eglė Devižytė
Maketavo Miglė Dilytė
Tiražas 3000 egz.
Išleido leidykla „Niekio rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius
www.niekorimto.lt
Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Mums beveik pasiekus laiptus, rašytojas sušuko:

– Ei, labai norėčiau išgirsti, jei netyčia pamatytumėte ją pačią.

Violeta sustojo, atsisuko.

– Malamandra? Regis, sakėt, kad tai tik legenda.

– Taip ir yra. – Sebastianas Ungurys išsišiepė, liežuviu persibraukė dantis. – Bet tokioje vietoje kaip Jūros Mėlis legendos kartais... atgyja.

Herbertas Apelsinas, „Didžiojo Nautilo“ viešbučio radinių valdytojas, žino, kad gražinti pamestus daiktus tikriesiems savininkams ne visada paprasta. O jei tas pamestas daiktas – visai ne daiktas, o kuo tikriausia gyva mergaitė?!

Tai, kas nutiko Violetos tėvams prieš dvylika metų, yra šturpi paslaptis, kurios nežino niekas. Tačiau tai ne vienintelė miestelio mįslė. Jūros Mėlio gyventojai bijo malamandros, siaubingo dantyto ir naguoto padaro, nakties migloje išnyrančio iš jūros. Bijoj net ir tie, kurie pabaisa netiki. O kur dar keisti gandai apie malamandros kiaušinį, galintį išpildyti visus troškimus...

Herbertas ir Violeta jaučia, kad šios paslaptys susijusios. Jie ryžtasi panirti į šturpius įdomų nuotykį, kad viską išsiaiškintų.

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-737-5

9 786094 417375